

Maneviyat ?fadeleri Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Maneviyat ?fadeleri Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25561>

Özet

Maneviyat ?fadeleri Envanteri (M?E), maneviyat?n çe?itli yönlerini ölçmek amacıyla geli?tirilmif psikometrik bir ölçektir. Bu ölçe?in Türkçe adaptasyon çal??mas? Rukiye ?ahin, Yasemin Sar?kaya ve Mustafa Balo?lu taraf?ndan 2017 y?l?nda gerçekte?tirilmif tir. Ölçek, özellikle manevi anlam ile maneviyat aras?ndaki ili?kinin incelenmesi ba?lam?nda kullan?lm??t?r. **Uyarlama** çal??mas? sonucunda, orijinal formun psikometrik özelliklerinin Türkçe örnekleme de do?ruland??? gösterilmif tir.

Anahtar Kelimeler

Maneviyat, Manevi Anlam, Ölçek Uyarlama, **Psikometri**, Geçerlik, Güvenirlik, Rukiye ?ahin.

Yazarlar

Rukiye ?ahin, Yasemin Sar?kaya, Mustafa Balo?lu.

Amaç

Maneviyat ?fadeleri Envanteri, bireylerin manevi ya?amlar?n? ve bu ya?am?n çe?itli ifadelerini sistematik olarak de?erlendirmeyi amaçlar. Ölçe?in Türkçe formunun temel amacı, akademik ara?t?rmalarda maneviyat ve manevi anlam gibi kavramlar?n güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçülmesini sa?lamaktır.

?ahin ve arkada?lar? (2017) taraf?ndan yap?lan adaptasyon çal??mas?, özellikle manevi anlam?n bireyin genel maneviyat düzeyi üzerindeki etkilerini incelemeye yönelik ara?t?rmalara sa?lam bir araç sunmay? hedeflemiştir. Bu adaptasyon, Türk kültürüne özgü maneviyat alg?lar?n?n psikometrik olarak incelenmesine olanak tan?maktadır.

Yap?

Ölçek, geni? bir psikolojik yapı olan **Maneviyat** ve manevi anlam boyutlar?n? ölçmektedir. Maneviyat, genellikle bireyin ya?am amacı, derin inançlar?n? ve a?k?nl?k deneyimlerini kapsayan çok boyutlu bir yapıdır.

Adaptasyon çal??mas?nda elde edilen faktör yap?s?, ölçe?in maneviyat?n farklı alt boyutlar?n? temsil eden maddelerden olu?tu?unu göstermektedir. Bu yapı, ölçe?in kullan?c?lar?na sadece genel bir maneviyat puan? de?il, aynı zamanda maneviyat?n farklı ifadelerine dair detaylı bilgi sunma potansiyeli ta??maktadır.

Geçerlik

MAÖ Türkçe formunun geçerlik çal??ması, **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) kullan?larak gerçekleştirilmi?tir. Analiz, **En Çok Olabilirlik Yöntemiyle** yürütülmü?tür.

Öncelikle, ölçek maddelerinin t de?erleri incelenmi? ve tümünün istatistiksel olarak anlaml? oldu?u tespit edilmi?tir. Ancak, maddelerin hata varyanslar? incelendi?inde, dokuzuncu maddenin hata varyans?n?n (.92) kabul edilebilir s?n?r olan .90'ın üzerinde oldu?u belirlenmi?tir. Bu nedenle, "Kusurlu ve ço?u zaman de?et verici olan davran??lar?m?z, varolu?umuzun özünde hiç bir anlam olmad??n? gösteriyor" maddesi ölçekten ç?kar?lm??tır. 13 madde ile tekrarlanan analizde, t de?erlerinin tamam? anlaml? kalm?? ve hata varyanslar? .43 ile .89 aras?nda de?imi?tir. Elde edilen uyum indeksleri ?unlard?r: $\chi^2(65) = 228.18$, ($p < .001$), $\chi^2/sd = 3.51$, NFI = .94, NNFI = .95, CFI = .96, IFI = .96, RMSEA = .07, RMR = .05, SRMR = .05. Bu de?erler, 13 maddelik Türkçe formun yeterli düzeyde **yap? geçerli?ini** sa?lad??n? göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık katsayılar? üzerinden de?erlendirilmi?tir. Ölçe?in alt boyutlar?na ili?kin **Cronbach alfa katsayılar?n?n** .85 ile .97 aras?nda de?i?ti?i bildirilmi?tir (Macdonald, 2000a).

Bu yüksek alfa katsayılar?, ölçe?in alt boyutlar?n?n ölçtükleri yapılar aç?s?ndan yüksek bir iç tutarlılık?a sahip oldu?unu ve dolay?s?yla güvenilir bir ölçüm aracı oldu?unu kan?tlamaktadır.

Faktör Analizi

Maneviyat ?fadeleri Envanteri'nin Türkçe formunun yapısal geçerli?i, güçlü bir istatistiksel yöntem olan **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) ile test edilmi?tir. Bu analiz, ölçe?in teorik yapısn?n (faktör modelinin) toplanan verilerle ne kadar uyumlu oldu?unu incelemi?tir.

Analiz sürecinde, ba?langıçta tüm maddelerin t de?erleri anlaml? bulunmas?na rağmen, bir maddenin (9. madde) yüksek hata varyans? nedeniyle modelin uyumunu bozdu?u tespit edilmi?tir. Bu madde ç?karıldıktan sonra 13 madde üzerinden yeniden yapılan DFA, modelin mükemmel veya çok iyi uyum gösterdi?ini belirten fit indekslerini (CFI, NFI, RMSEA gibi) sa?lam??tır. χ^2/sd oran?n?n 3.51 olması, modelin kabul edilebilir düzeyde uyumlu oldu?unu desteklemektedir.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama

Format: Bildirilmemi? (Genellikle Likert tipi derecelendirme ölçe?i oldu?u varsayılmaktadır.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler (Adaptasyon çal??mas?n?n ba?lam?ndan ç?kar?lm??t?)

Ya? Grubu: Bildirilmemi?

Popülasyon Detaylar?: Adaptasyon çal??mas?na kat?lan örneklem, ?ahin, Sar?kaya ve Balo?lu (2017) makalesinde detayland?r?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Yap?salsal E?itlik Modellemesi, **?ç Tutarlılık**, RMSEA, CFI, Ölçek Geli?tirme, Psikolojik Ölçüm.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bildirilmemi?tir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: rukiye.sahin@gop.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Bildirilmemi?tir.

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Türkçe adaptasyon çal??mas? 2017 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: ?zinler ve kullan?m ücretleri hakk?nda spesifik bir bilgi verilmemi?tir. Kullan?m için sorumlu yazar Rukiye ?ahin ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesine ula?mak mümkündür. Orijinal PDF buradan indirilebilir: [maneviyat-ifadeleri-envanteri-toad.pdf](#)

Referanslar

?ahin, R., Sar?kaya, Y. ve Balo?lu, M. (2017). Manevi anlam ile maneviyat ili?kisinin incelenmesi. *Turkish Studies*, 12(28), 681-702.

Macdonald, D. A. (2000a). (Güvenirlik için at?f yap?lan orijinal çal??ma).

Maneviyat ?fadeleri Envanteri Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Ancak geçerlik çal??mas? s?ras?nda ç?kar?lan madde a?a??da belirtilmi?tir:

Kusurlu ve ço?u zaman deh?et verici olan davran??lar?m?z, varolu?umuzun özünde hiç bir anlam olmad???n? gösteriyor (Hata varyans? yüksek oldu?u için ölçekten ç?kar?lm??t?r).

ARABPSYCHOLOGY.COM